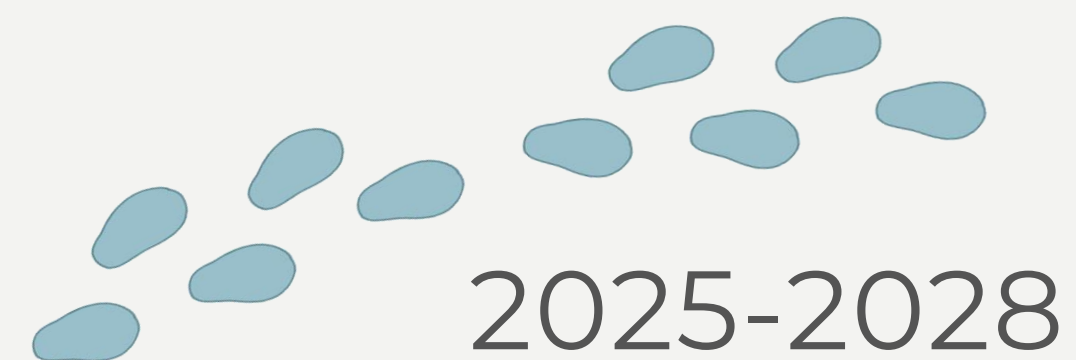




Oulun normaalikoulun

TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSUUNNITELMA



Mistä on kyse?

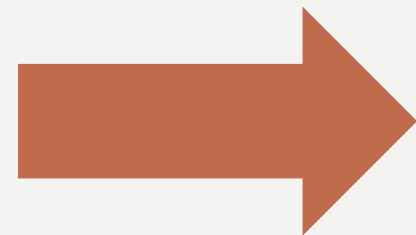
Oulun normaalikoulun tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma päivitetään lukuvuoden 2025-26 aikana seuraavaksi kolmeksi vuodeksi.

Suunnitelma on opetussuunnitelman pakollinen liite. Sekä tasa-arvolaki että yhdenvertaisuuslaki velvoittavat oppilaitoksia tekemään tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat.

Suunnitelmaa toteutetaan joka päivä koulun arjessa.



Työryhmän jäsenten valinta.
Alkutilanteen kartoitus.



Tavoitteiden asettaminen.
Toimenpiteiden valinta.



Päivitetty suunnitelma
käyttöön syksyllä
2026.

KESKEISET KÄSITTEET - näitä tavoitellaan

Yhdenvertaisuus tarkoittaa, että kaikki ihmiset ovat samanarvoisia riippumatta sukupuolestaan, iästään, etnisestä tai kansallisesta alkuperästään, kansalaisuudestaan, kielestään, uskonnostaan ja vakaumuksestaan, mielipiteestään, vammastaan, terveydentilastaan, seksuaalisesta suuntautumisestaan tai muusta henkilöön liittyvästä syystä.

Tasa-arvo tarkoittaa eri sukupuolten tasapuolisia oikeuksia ja mahdollisuuksia, sekä vallan ja resurssien tasapuolista jakautumista. Päätöksenteossa tasa-arvo tarkoittaa, että päätöksiä tehdään kaikkien sukupuolten kannalta mahdollisimman oikeudenmukaisella tavalla.

Turvallisempi tila pyrkii luomaan paikallaolijoille tai osallistujille tunteen fyysisestä ja henkisestä turvallisuudesta. Turvallisemman tilan periaatteita ja toimintatapoja noudattamalla kaikki pyrkivät omalla toiminnallaan rakentamaan yhdenvertaista, kunnioittavaa ja avointa ilmapiiriä ja keskustelua. Tilasta vastaavat puuttuvat kaikenlaiseen häirintään ja syrjintään.

KESKEISET KÄSITTEET - näistä pois

Rasismi on ihmisryhmän tai ihmisryhmän jäsenen ihmisarvon alentamista. Se tarkoittaa oletetun ihmisryhmän arvottamista esimerkiksi etnisen alkuperän, ihonvärin, kansalaisuuden, kulttuurin, äidinkielen tai uskonnon perusteella alempiarvoiseksi kuin muut ihmisryhmät.

Syrjintä tarkoittaa, että ihmistä kohdellaan ilman hyväksyttävää perustetta ja jonkin henkilökohtaisen syyn perusteella huonommin kuin toista henkilöä. Syrjintä voi olla välitöntä tai välillistä. Syrjintä on kielletty lainsäädännöllä.

Häirintä on henkilön tai ihmisryhmän arvon ja koskemattomuuden tarkoituksellista ja tosiasiallista loukkaamista niin, että siitä syntyy uhkaava, vihamielinen, halventava, nöyryyttävä tai hyökkäävä ilmapiiri. Häirintä on syrjinnän muoto.

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus perusopetuksessa



Tasa-arvolain tarkoitus on parantaa naisten ja miesten välistä tasa-arvoa, estää sukupuoleen perustuva syrjintä ja parantaa naisten asemaa erityisesti työelämässä. Se edellyttää, että miehille ja naisille järjestetään samanlaiset mahdollisuudet koulutukseen ja ammatilliseen kehitykseen.

Lain tarkoituksena on myös estää sukupuoli-identiteettiin tai sukupuolen ilmaisuun perustuva syrjintä.

Tasa-arvolaissa syrjintäperusteet ovat sukupuoli, sukupuoli-identiteetti ja sukupuolen ilmaisu. (Tasa-arvolaki 609/1986)

Yhdenvertaisuuslain tarkoitus on turvata yhdenvertainen kohtelu ja estää syrjintä kaikenlaisilla perusteilla.

Yhdenvertaisuuslaissa syrjintäperusteet ovat: ikä, alkuperä, kansalaisuus, kieli, uskonto, vakaumus, mielipide, politiikka, ay-toiminta, vammaisuus, seksuaalinen suuntautuminen tai muu henkilöön liittyvä syy. (Yhdenvertaisuuslaki 1325/2014)

Taustaa ja nykytilanteen kartoitus

Suunnitelman päivittämistä varten nimetään työryhmä, jossa on jäsen jokaisesta norssin yksiköstä. Työryhmä tekee alkukartoituksen jokaisessa yksikössä ja kartoituksen perusteella tekee tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman vuosille 2025-2028.



Suunnitelman tekemisessä hyödynnetään Pidetään huolta -kyselyn ja KiVa-koulukyselyn tuloksia. Tarkoitus on pitää oppilaiden näkemykset ja kokemukset keskiössä suunnitelmaa tehdessä.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma täydentää koulun muita suunnitelmia sekä arvoja ja järjestyssääntöjä.

Tavoitteet, toimenpiteet, aikataulu ja vastuuhenkilöt

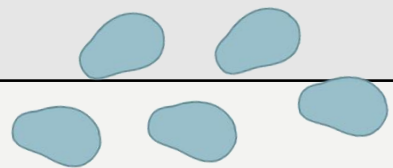
Tavoitteet	Toimenpiteet 2025-26	Vastuu	Toimenpiteet 2026-27	Vastuu	Toimenpiteet 2027-28	Vastuu
Tavoite 1:TIETOISUUS Tietoisuuden lisääminen yhdenvertaisuudesta ja tasa-arvosta	- Teema-päivät: esim. yläkoulun Unesco-viikko - Unesco-teemat esillä koulun arjessa: päivänavaukset, Steam-projektit - Pidetään huolta –kysely alakouluissa - KiVa-kyselyt yläkoulu	henkilökunta oppilaskunta	Pidetään huolta -kyselyn päivittäminen KiVa-kyselyn päivittäminen (yläkoulu)	henkilökunta oppilaskunta OHR KiVa-tiimit ala- ja yläkoululla Unesco-tiimi	 Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo TESO	
Tavoite 2: TURVALLISUUS Arvostava ja kunnioittava käytös kaikkia kohtaan	- ETK-tunnit, Turina-tiistait sekä luokanvalvojan tunnit (yläkoulu)	henkilökunta	Laaditaan Norssille turvallisemman tilan periaatteet	henkilökunta		
Tavoite 3: OSALLISUUS	Oppilaskunnan aktiivinen toiminta Tukioppilastoiminta Vaparitoiminta Välkkäritoiminta	henkilökunta oppilaskunta	Edellisen lukuvuoden toimenpiteiden lisäksi perheiden aktivoiminen ja osallistaminen			

Vuosittainen seuranta 2025-26

Tavoite	Mittari	Onnistumiset	Haasteet
Tavoite 1: TIETOISUUS Tietoisuuden lisääminen yhdenvertaisuudesta ja tasa-arvosta	ajantasaiset kyselyt kaikissa yksiköissä	- työryhmän valinta ja aktivoituminen - Pidetään huolta -kyselyn päivittäminen ja pitäminen alakoulujen yksiköissä	- yksiköiden erilaiset toimintatavat - yksiköiden erilaiset aikataulut - ei tarkasti tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen kohdistuvaa kyselyä
Tavoite 2: TURVALLISUUS Arvostava ja kunnioittava käytös kaikkia kohtaan	Yläkoululla KiVa-kysely vai laitetaanko sama teksti kuin edellisessä ruudussa		
Tavoite 3: OSALLISUUS			

Vuosittainen seuranta 2026-27

Tavoite	Mittari	Onnistumiset	Haasteet
Tavoite 1: TIETOISUUS Tietoisuuden lisääminen yhdenvertaisuudesta ja tasa-arvosta	• Voisiko laittaa tähän ehdolle henkilökunnalle tehtävän kyselyn?		
Tavoite 2: TURVALLISUUS Arvostava ja kunnioittava käytös kaikkia kohtaan			
Tavoite 3: OSALLISUUS			



Vuosittainen seuranta 2027-28

Tavoite	Mittari	Onnistumiset	Haasteet
Tavoite 1: TIETOISUUS Tietoisuuden lisääminen yhdenvertaisuudesta ja tasa-arvosta			
Tavoite 2: TURVALLISUUS Arvostava ja kunnioittava käytös kaikkia kohtaan			
Tavoite 3: OSALLISUUS			

Lähteet /Materiaaleja

- Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta 1986/609 (Tasa-arvolaki)
- Oulun yliopiston tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma 2026 – 2029.
- Sanoista tekoihin – opas toiminnalliseen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitteluun koulussa. Opetushallitus. Oppaat ja käsikirjat 2025:3a.
- Sateenkaari oppilaitoksessa. Opas sateenkaarevasta yhdenvertaisuudesta ja turvallisemmasta toimintakulttuurista. Seta, 2021.
- Sukupuolen moninaisuuden sanasto. Sukupuolen moninaisuuden osaamiskeskus.
<https://sukupuolenosaamiskeskus.fi/sukupuolen-moninaisuus/sukupuolen-moninaisuuden-sanasto/>
- Tasa-arvolaki pähkinänkuoressa. <https://tasa-arvo.fi/tasa-arvolaki-pahkinankuoressa>
- Yhdenvertaisuuslaki 2014/1325.